

Raport de evaluare preliminară a studenților din anul I al studiilor universitare de licență 2021

Echipa studiului:

Drd. Daniel IANCU

Consultant CCOC: Luana M. ALEXA

Coordonator

Conf. univ. dr. habil. Marian D. ILIE

Cuprins

<i>Introducere</i>	3
<i>Procedura</i>	3
<i>Instrumente - predictorii ai succesului academic și ai abandonului școlar</i>	4
<i>Participanți</i>	8
Participanți - predictorii ai succesului academic.....	8
Participanți - predictorii ai abandonului școlar.....	9
<i>Rezultate</i>	10
Rezultate - predictorii ai succesului academic.....	10
Rezultate - predictorii ai abandonului școlar	16
<i>Intervenții și recomandări propuse</i>	17
Predictorii ai succesului academic.....	17
Predictorii ai abandonului școlar	18
<i>Concluzii</i>	19
<i>Anexe – Itemii chestionarelor</i>	20
<i>Referințe bibliografice</i>	20

Introducere

În perioada septembrie - octombrie 2021 a avut loc o evaluare preliminară la care au participat studenții din anul I al Universității de Vest din Timișoara.

Scopul acestei evaluări preliminare a fost identificarea nivelului de dezvoltare și a eventualelor lacune în abilitățile de învățare ale studenților, dar și potențiali predictorii care pot duce la renunțarea la studii, prin aplicarea unor chestionare care iau în vizor factorii pe care literatura de specialitate i-a identificat ca fiind importanți în determinarea succesului academic și evitarea fenomenului de abandon universitar. Printre aceștia se numără factorii motivaționali, modalități de abordare a învățării, factorii de interes situațional, abilități de gândire reflexivă și gândire critică, abilități colaborative și tendințe de procrastinare academică.

Rezultatele colectate în urma evaluării preliminare sunt puse la dispoziția facultăților și departamentelor academice ale UVT, prin prezentul raport, în vederea monitorizării parcursului educațional al studenților de către tutorii de an și responsabilii de programe de studii și organizării de activități remediale și de sprijin, împreună cu cadrele didactice universitare și cu sprijinul Centrului de Consiliere și Orientare în Carieră din UVT (CCOC-UVT), al Centrului de Dezvoltare Academică (CDA-UVT) și, al Departamentului pentru Managementul Calității UVT (DMC-UVT).

De asemenea, prin intermediul acestui proces de evaluare am identificat în timp util o serie de studenți care sunt în situații de risc de abandon, cu scopul de a derula apoi intervenții și programe de sprijin care facilitează integrarea în mediul universitar și susțin studenții UVT în dezvoltarea lor personală și profesională.

Procedura

Rezultatele prezentate în acest raport au fost completate de studenții din anul I al ciclului de studii universitare de licență în Săptămâna de inițiere, în prima săptămână a anului universitar dar și în perioada octombrie-noiembrie. Link-ul către chestionar a fost oferit de echipa CCOC în cadrul prezentării departamentului în săptămâna de inițiere, dar și de OSUT prin intermediul canalelor proprii de comunicare cu studenții, cum ar fi grupurile de Facebook a celor din anul I. Chestionarul a fost accesibil doar cu contul de e-mail @e-uvt.ro, cu limita de un răspuns per participant. În plus, pentru studenții care nu au participat la activitățile din săptămâna de inițiere, au fost trimise 3 invitații pentru a completa chestionarul în 23 septembrie, 7 octombrie și 12 octombrie. Rezultatele completării acestei testări au fost analizate de echipele CDA și CCOC și au generat prezentul raport.

Pe parcursul anului universitar ne propunem să urmărim atât evoluția studenților, cât și impactul intervențiilor derulate în primul semestru, așadar aplicarea instrumentelor va fi una longitudinală, aceasta reprezentând prima aplicare.

Instrumente - predictorii ai succesului academic și ai abandonului școlar

Instrumentele care au fost aplicate în cadrul acestei evaluări preliminare sunt următoarele:

1. Motivated Strategies for Learning Questionnaire (MSLQ; Pintrich, 1991);
2. Study Process Questionnaire – Revised (R-SPQ-2F; Biggs și colegii, 2001);
3. Situational Interest Survey (SIS; Linnenbrink-Garcia și colegii 2010);
4. Reflective Thinking Questionnaire (RTQ; Kember, Leung și colegii, 2000);
5. Classroom Activities and Outcomes Survey (Terenzini, 1999);
6. Academic Procrastination Scale - S (APS-S; Yockey, 2016);
7. Predictors of academic dropout intention in university students (Tinto și Cullen, 1973).

1. Motivated Strategies for Learning (MSLQ, Pintrich, 1991) este constituit din 44 de itemi și măsoară *credințele motivaționale și utilizarea strategiilor (meta)-cognitive în învățare* ale studenților (Pintrich, 1991). MSLQ prezintă trei factori motivaționali distincți: *Autoeficiența, Valoarea intrinsecă și Anxietatea de evaluare* și doi factori cognitivi: *Utilizarea strategiilor cognitive și Autoreglarea*. *Autoeficiența* reprezintă percepția studentului asupra propriei competențe și încrederi în ceea ce privește munca școlară (Pintrich, 1991) și este văzută ca unul dintre principalele elemente motivaționale în determinarea succesului academic cu o mărime a efectului foarte mare, ($d=1.81$) (Schneider și Preckel, 2017). *Valoarea intrinsecă* reprezintă percepția studentului asupra interesului intrinsec și importanței acordate muncii școlare (Pintrich, 1991) și are o mărime a efectului mică spre medie în determinarea succesului școlar ($d= 0.32$) (Schneider și Preckel, 2017). *Anxietatea de evaluare* reprezintă percepția studentului asupra nivelului de griji și de interferențe cognitive negative în timpul examenelor sau a altor testări (Pintrich, 1991) și are o mărime a efectului medie, în sens negativ, în determinarea succesului școlar ($d= - 0.43$). *Utilizarea strategiilor cognitive* se referă la percepția studentului asupra propriilor strategii de învățare, cum ar fi repetiția, elaborarea, sumarizarea și organizarea (Pintrich, 1991). *Autoreglarea* reprezintă percepția studentului asupra propriilor strategii metacognitive, cum ar fi planificarea și monitorizarea înțelegerii, dar și asupra dozării efortului și perseverenței în situații dificile (Pintrich, 1991) și are o mărime a efectului mare în determinarea succesului academic ($d= 0.75$).
2. Study Process Questionnaire (R-SPQ-2F; Biggs și colegii, 2001) măsoară *modalitatea de abordare a învățării* de către studenți și cuprinde 20 de itemi, conturând două dimensiuni distincte: *Abordarea de suprafață și Abordarea de profunzime*. *Abordarea de profunzime a învățării* este strâns legată de motivația educabililor de a înțelege și de a interacționa cu materialul în așa fel încât accentul este pus pe înțelegerea principalelor subiecte și principii pentru a crea o învățare semnificativă (Biggs și colegii, 2001; Warburton, 2003). În schimb, *abordarea de suprafață a învățării* duce de obicei la memorarea selectivă a conținutului, fără a înțelege ramificațiile acestuia și se bazează pe motivații care sunt extrinseci sarcinii în cauză,

cum ar fi teama de eșec. Aceste două strategii de abordare a procesului de învățare, folosite într-un context dictat de sarcina de lucru, împreună cu o motivație îndreptată spre îndeplinirea sarcinii, tind să prezică succesul academic cu o mărime a efectului medie spre mare ($d= 0.65$).

3. Situational Interest Survey (SIS) (Linnenbrink-Garcia și colegii 2010) măsoară interesul situațional al studenților (Linnenbrink-Garcia, 2010). Instrumentul cuprinde 14 itemi grupați în trei dimensiuni: *Declanșarea interesului situațional*, *Menținerea interesului situațional - Sentiment* și *Menținerea interesului situațional*. *Declanșarea interesului situațional* presupune sporirea experiențelor afective ale indivizilor asociate mediului de învățare, așa ca aceasta subscală nu a fost inclusă în evaluarea preliminară (Mitchell, 1993, Linnenbrink-Garcia și colegii, 2010). *Menținerea interesului situațional* este o formă mai implicată, mai profundă, de interes, în care indivizii încep să creeze o legătură semnificativă cu conținutul materialului și să-și dea seama de semnificația sa mai profundă (Mitchell, 1993, Linnenbrink-Garcia și colegii, 2010). *Menținerea interesului situațional* este stocată în două componente: componente legate de *sentiment*, care caracterizează experiențele afective ale indivizilor în timp ce se implică în conținutul domeniului (de exemplu, plăcere, entuziasm) și componente legate de *valoare*, care apar pe măsură ce indivizii ajung să creadă că un domeniu este important și plin de semnificație (Mitchell, 1993; Linnenbrink-Garcia și colegii, 2010, Schiefele 1991, 2001). În literatura de specialitate, interesul situațional este un factor important în prezicerea succesului academic, având o mărime a efectului mare ($d= 0.82$) (Schneider & Preckel, 2008).
4. Reflective Thinking Questionnaire (RTQ; Kember, Leung and colleagues, 2000) măsoară gândirea reflexivă sau reflecția asupra practicii și are 16 itemi, grupați în 4 dimensiuni: *Acțiune habituală*, *Înțelegere*, *Reflecție* și *Reflecție critică*. Pentru evaluarea preliminară vom folosi două dintre subscalele chestionarului: *Reflecție* și *Reflecție critică*. *Reflecția* în contextul învățării este un termen generic pentru acele activități intelectuale și afective în care indivizii se angajează să-și exploreze experiențele pentru a conduce la noi înțelegeri și aprecieri (Kember, Leung, și colegii 2000). Ultima treaptă a scalei, și cea mai importantă pentru succesul academic, este *reflecția critică*, care se bazează pe fundamentarea lucrării lui Mezirow despre teoria critică (Mezirow, 1981) și scrierea lui Habermas (de exemplu, 1970, 1972, 1974). Pentru a suferi o transformare a perspectivei este necesar să recunoaștem că multe dintre acțiunile noastre sunt guvernate de un set de credințe și valori care au fost aproape inconștient asimilate din mediul particular. Reflecția critică, deci, necesită apoi o revizuire solidă a presupuzițiilor din învățarea anterioară conștientă și inconștientă și a consecințelor acestora (Kember și colegii, 2000).

Gândirea critică, în general, este un bun predictor pentru succesul academic, având o mărime a efectului medie ($d=0.32$) (Schneider & Preckel, 2017).

5. *Classroom Activities and Outcomes Survey (Terenzini, 1999)* conține mai multe dimensiuni legate de desfășurarea activităților „la clasă”. Pentru evaluarea preliminară vom folosi doar doua dintre subscalele chestionarului: *Învățarea colaborativă și Feedbackul*. *Învățarea colaborativă* măsoară nivelul de interdependență dintre studenți, necesar pentru învățarea în grup (Terenzini, 1999). *Învățarea colaborativă* are o mărime a efectului medie în determinarea succesului academic ($d=0.41$). *Feedbackul* măsoară nivelul de practici care favorizează comunicarea frecventă și de sprijin între cadre didactice și studenți (Terenzini, 1999). *Feedbackul* are o mărime a efectului mare în determinarea succesului academic ($d=0.70$, Hattie, 2012).
6. *Academic Procrastination Scale - S (Yockey, 2016)* este un instrument scurt, unidimensional, bazat pe instrumentul dezvoltat de McCloskey (2011). Acest instrument măsoară, după cum îi sugerează numele, procrastinarea în domeniul academic. *Procrastinarea academică* a fost definită ca tendința predominantă de a amâna activitățile academice și este aproape întotdeauna asociată cu anxietatea (Rothblum, Solomon și Murakami, 1986). Procrastinarea este foarte frecventă în rândul studenților, 95% până la 99% dintre studenți identificându-se ca procrastinatori (Day, Mensink și O'Sullivan, 2000). Procrastinarea academică are o mărime a efectului medie spre mare, în sens negativ, în determinarea succesului academic ($d=-0.52$) (Schneider & Preckel, 2017)
7. *Predictors of academic dropout intention in university students (Tinto și Cullen, 1973)*

Modelul propus de Tinto și Cullen (1973) (Fig. 1) pleacă de la asumția că indivizii intră în instituțiile de învățământ superior cu un bagaj emoțional și intelectual care conține, pe lângă caracteristicile individuale, experiența anterioară cu sistemul educațional și cu mediul familial. Un astfel de bagaj are un impact relevant atât asupra 1) motivațiilor care îi împing pe indivizi să se înscrie într-o instituție de învățământ superior pentru a obține o diplomă, cât și asupra 2) conturării și întăririi așteptărilor și convingerilor studentului cu privire la finalizarea studiilor universitare. Modelul teoretic consideră acest bagaj ca fiind baza angajamentului individului față de procesul educațional pe de-o parte, precum și față de instituția de învățământ pe de altă parte. Potrivit autorilor și luându-se în considerare bagajul individual, factorul care contribuie în cea mai mare măsură la retenția studentului în mediul academic este reprezentat de *integrarea* acestuia în mediul universitar. Integrarea în mediul universitar are loc prin prisma a două direcții, anume *integrarea academică* și *integrarea socială*. O combinație între angajamentul inițial al studentului și integrarea acestuia, atât academic, cât și social, îi întărește angajamentul inițial față de finalizarea studiilor universitare, precum și angajamentul său față de instituția de învățământ.

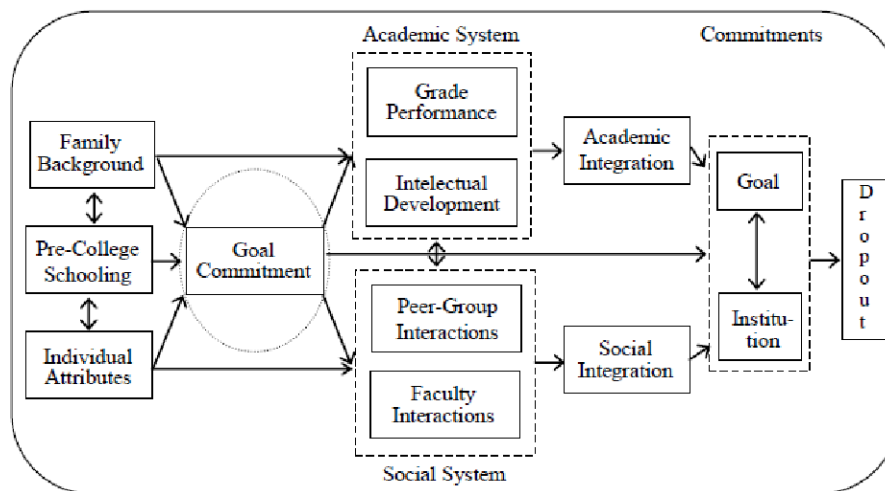

Fig. 1 - Modelul teoretic al abandonului academic (Tinto & Cullen, 1973)

Deși modelul prezintă teoretic procesul abandonului universitar, el nu oferă o operaționalizare a conceptelor pe care se bazează (ex.: contextul familial, experiență anterioară cu sistemul educațional, atributele individuale). Prin urmare, a fost efectuată o revizuire a literaturii în principalele baze de date pentru a identifica acele variabile care s-au dovedit a fi predictorii puternici ai constructelor menționate mai sus. Astfel, pe baza rezultatelor, s-a decis includerea următoarelor variabile ca elemente constitutive ale modelului:

(1) pentru contextul familial am inclus - nivelul de educație al părinților, (Lassibille & Navarro Gomez, 2008; Larsen et al., 2013; McGhie, 2017) și venitul familial (Joo, Bagwell Durband, & Grable, 2009; McGhie, 2017; Cantor, 2019), ca fiind corelate negativ decizia de abandon. În plus, a fost inclus și mediul de proveniență (urban sau rural; Cantor, 2019), studiile existente indicând că venirea dintr-o zonă rurală sau mutarea în alt oraș pentru studii universitare este asociată cu rate mai mari de abandon școlar.

(2) atributele individuale au fost analizate prin prisma chestionarelor menționate anterior

(3) pentru experiența educațională anterioară, a fost luată în calcul media la examenul de bacalaureat, performanțele școlare fiind un predictor important al performanței academice ulterioare și, în consecință, a deciziilor de abandon (Larsen et al., 2013; Wolter et al., 2014).

Pentru operaționalizarea componentei de angajament, au fost evaluate așteptările studenților cu privire la mediul academic (McGhie, 2017) și raportarea la programul de studii ales (ex.: prima opțiune/opțiune secundară; opțiune aleasă din voință proprie sau datorită presiunilor familiale). Studenții înscriși la prima opțiune a programului de studii prezintă un angajament academic mai ridicat (Aypay, Çekiç și Boyaci, 2013; Lassibille și Navarro Gomez, 2008).

De asemenea, pe lângă factorii menționați în model, am considerat relevantă introducerea în plus a câtorva indicatori, date fiind informațiile culese pe parcursul anului universitar precedent, prin ședințele de monitorizare. Aceștia au fost:

- statutul de angajat/dorința de a se angaja a studentului
- abandonarea anterioară a studiilor universitare
- dorința studentului de a fi cazat într-un cămin studentesc și a nu beneficia de acesta
- raportarea subiectivă la afecțiunea cronică (dacă este cazul) de care suferă

Data fiind perioada de aplicare, la începutul anului universitar, chestionarul de față a avut ca principale componente prima parte a modelului, urmând ca la finalul primului semestru să fie aplicat un nou set de itemi, evaluându-se astfel gradul de integrare a studenților.

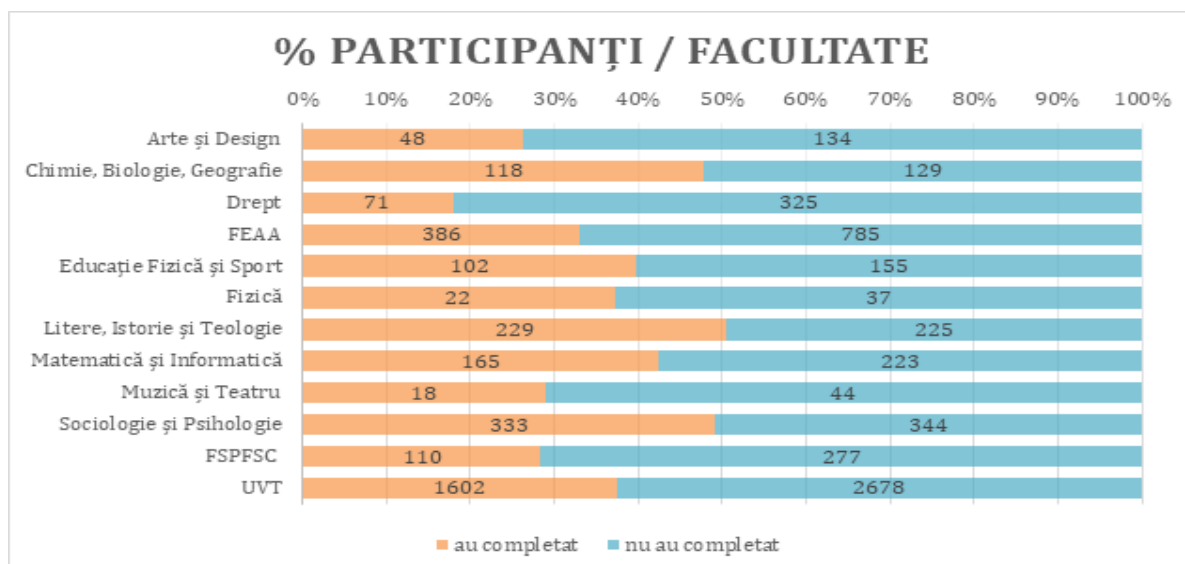
Participanți

Participanți - predictorii ai succesului academic

Tabel 1. Repartizarea pe facultăți a respondenților (scalele 1-6)

	N	N înscriși	Procent (%)
Gen			
Feminin	1168		
Masculin	423		
Non-binar	11		
Facultate			
Arte și Design	48	182	38,7
Chimie, Biologie, Geografie	118	247	47,7
Drept	71	396	17,9
Economie și de Administrare a Afacerilor	386	1171	32,9
Educație Fizică și Sport	102	257	39,6
Fizică	22	59	37,3
Litere, Istorie și Teologie	229	454	50,4
Matematică și Informatică	165	388	42,5
Muzică și Teatru	18	62	29
Sociologie și Psihologie	333	677	49,2
Științe Politice, Filosofie și Științe ale Comunicării	110	387	28,42
Total	1602	4280	37,43

Din totalul de 4280 de studenți înscriși în programele de licență în cohorta 2021-2022, un număr de 1602 au răspuns chestionarelor ce masoara predictorii succesului academic din evaluarea preliminară. Vârsta minimă a participanților a fost de 18 ani, cea maximă de 55 de ani, cu o medie de vârstă de 20.1 ani. Din totalul participanților, 1168 sunt de gen feminin, 423 sunt de gen masculin iar 11 sunt non-binari. Repartizarea participanților pe facultăți și procentajul participanților din totalul de studenți înscriși pot fi găsite în Tabelul 1. O reprezentare grafică a proporției de participanți din totalul de studenți înscriși poate fi găsită în Figura 1.

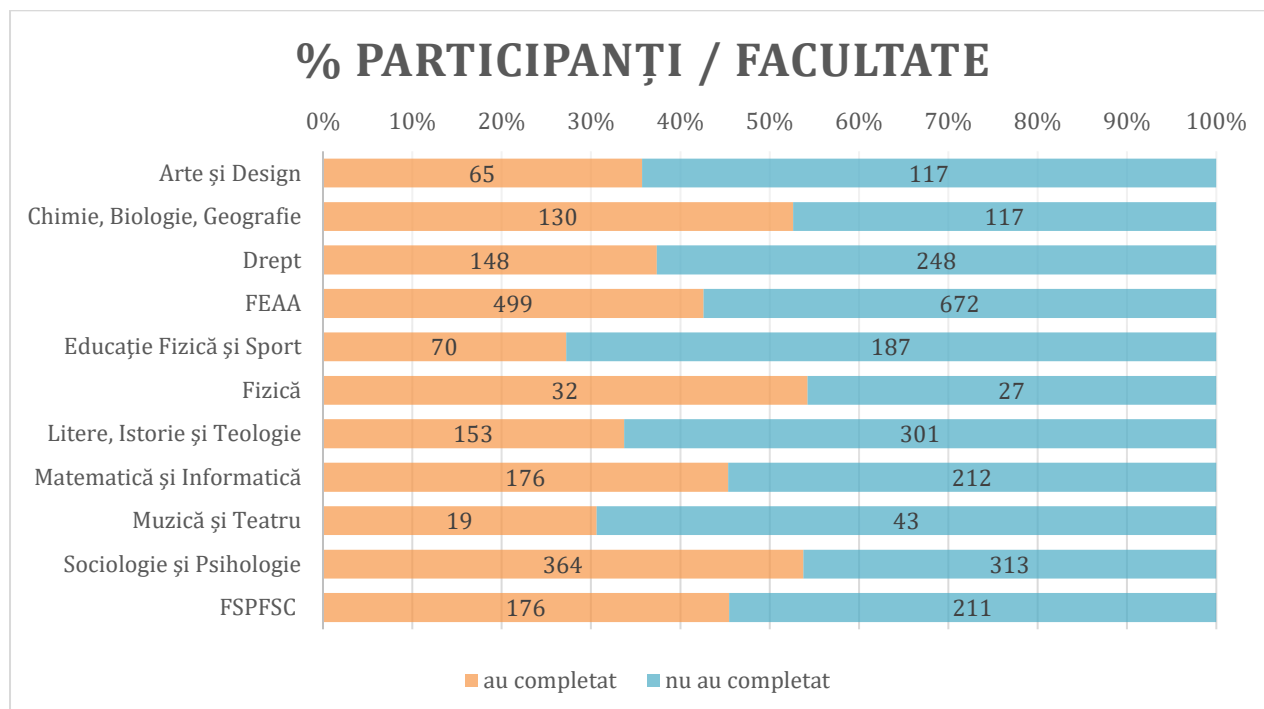

Participanți - predictorii ai abandonului școlar

Tabel 2. Repartizarea pe facultăți a respondenților scalei 7

	N	N înscriși	Procent (%)
Gen			
Feminin	1301		
Masculin	515		
Non-binar	16		
Facultate			
Arte și Design	65	182	35.71
Chimie, Biologie, Geografie	130	247	52.65
Drept	148	396	37.37
Economie și de Administrare a Afacerilor	499	1171	42.61
Educație Fizică și Sport	70	257	27.24
Fizică	32	59	54.24
Litere, Istorie și Teologie	153	454	33.70
Matematică și Informatică	176	388	45.36
Muzică și Teatru	19	62	30.65
Sociologie și Psihologie	364	677	53.77
Științe Politice, Filosofie și Științe ale Comunicării	176	387	45.48
Total	1832	4280	42.80

Scala 7 - „Predictors of academic dropout intention in university students” (Tinto și Cullen, 1973) a fost aplicată separat pentru a facilita un timp de răspuns mai bun și a reuși să identificăm direct factorii de abandon implicați în proces. La această scală, au luat parte un număr de **1832** (42.80%) studenți din anul 1 din numărul total de **4280 studenți** de anul 1 al Universității de Vest din Timișoara. O situație pe facultăți este prezentată în tabelul 1.

Rezultate

Rezultatele vor fi împărțite în două secțiuni. În primul rând, vom prezenta rezultatele scalelor ce măsoară predictorii ai succesului academic (scalele 1-6). În al doilea rând, vom prezenta rezultatele scalei ce măsoară predictorii abandonului școlar.

Rezultate - predictorii ai succesului academic

Statistici descriptive

După cum se poate observa în Tabelul 2 scorurile pe subscalele chestionarelor indică faptul că, în medie, participanții la evaluarea preliminară au scoruri relativ ridicate. Pe lângă asta, toate instrumentele folosite prezintă calități psihometrice bune spre foarte bune cu un Alpha Cronbach minim de 0.7 și maxim de 0.91.

Cele mai mari scoruri pot fi identificate pe subscalele chestionarului de *interes situațional* (i.e. SIS_SEN, SIS_VAL) ceea ce indica faptul că, în general, participanților le place domeniul pe

care l-au ales și consideră că domeniul ales este unul plin de însemnătate și importanță. Având în vedere că interesul este un construct motivational în psihologia educațională, putem observa că rezultatele menționate mai sus sunt confirmate și de media scorurilor pe scala motivațională, valori intrinsece (i.e. MSLQ_IV). În legătură cu motivația studenților, media scorurilor subscalei MSLQ_AE ne arată că, per ansamblu, studenții de anul 1 au o percepție pozitivă asupra propriilor competențe și sunt *încercători* în abilitățile lor de a performa în mediul universitar. Mai mult, rezultatele obținute pe scala MSLQ_ANX sugerează că, în medie, studenții participanți la evaluarea preliminară nu au tendința de a își face foarte multe *griji* în timpul examenelor sau a altor testări.

Tabelul 3. Statistici descriptive & fidelitatea statistică

	N	Min	Max	Medie	Abatere Standard	Fidelitate Statistica
MSLQ_VI	1602	2.11	7.00	5.45	0.96	0.86
MSLQ_AE	1602	1.56	7.00	4.82	1.07	0.90
MSLQ_ANX	1602	1.00	7.00	3.61	1.67	0.87
MSLQ_COG	1602	1.54	7.00	5.50	0.94	0.85
MSLQ_AR	1602	1.44	7.00	5.01	0.91	0.73
SPQ_IP	1602	1.20	5.00	3.60	0.74	0.85
SPQ_IS	1602	1.00	4.90	2.40	0.76	0.82
SIS_SEN	1602	1.75	7.00	6.21	1.00	0.75
SIS_VAL	1602	1.40	7.00	6.21	0.91	0.81
RTQ_REF	1602	1.25	5.00	4.08	0.70	0.70
RTQ_CRIT	1602	1.00	5.00	3.55	0.93	0.77
COA_COL	1602	1.00	5.00	3.36	0.94	0.85
COA_FB	1602	1.00	5.00	3.29	1.20	0.85
APS	1602	1.00	5.00	2.24	1.05	0.91

N.B.: VI = valoare intrinseca; AE= autoeficienta; ANX= anxietate de evaluare; COG = strategii cognitive; AR= autoreglare; IP= invatare de profunzime; IS= invatare de suprafata; SEN= mentinerea interesului- sentiment; VAL= mentinerea interesului – valoare; REF= gandire reflexive; CRIT = gandire critica; COL = colaborare; FB = feedback; APS = procrastinare

În plus, scorurile subscalelor MSLQ_COG, MSLQ_SPQ_IP și SPQ_IS arată că, în general, participanții au o percepție bună despre propriile *tendințe și strategii de învățare*. Mai exact,

rezultatele arată că, în medie, studenții de anul I tind să aibă o abordare de profunzime a învățării, unde accentul este pus pe crearea unei cunoașteri semnificative prin înțelegerea principiilor și temelor ce stau la baza informației. Când vine vorba de învățarea de suprafață, se poate observa că studenții nu au o anumită predispoziție pentru aceasta, scorurile medii fiind neutre.

În legătură cu abilitățile de gândire reflexivă (general) și gândire reflexivă critică (specific – i.e. ca rezultat al procesului școlar), scorurile subscalelor RTQ_REF și RTQ_CRIT ne arată că, în medie participanții prezintă un nivel ridicat de angajament în exploatarea propriilor experiențe pentru a conduce la noi înțelegeri dar că acest angajament este mai scăzut în cadrul învățării la școală.

Rezultatele pe scalele COA_COL și COA_FB ne arată că, în general, participanții la evaluarea inițială sunt obișnuiți cu un *munca în echipă*, interdependența dintre studenți în procesul de învățare și *comunicarea frecventă și de sprijin* între cadre didactice și studenți. Analiza rezultatelor scalei APS ne arată că, per ansamblu, studenții de anul 1 nu au o tendință predominantă de a *procrastina* în legătură cu activitățile academice.

Scoruri critice la nivelul facultăților

În practica statistică se arată că, în cazul distribuțiilor normale, în intervalul $-1 \leftrightarrow +1$ abateri standard de la medie se află aproximativ 68% din date, în intervalul $+2 \leftrightarrow -2$ abateri standard de la medie se află 95% din date, iar în intervalul $-3 \leftrightarrow +3$ abateri standard de la medie se află 99.7% din date. Regula este cunoscută și sub numele de regula 68-95-99,7. Așadar, pornind de la această regulă am decis că pentru fiecare din subscalele fiecărui chestionar să definim punctul de identificare a acelor studenți cu scoruri foarte scăzute ca fiind ± 1.5 abateri standard, de la medie, în funcție de valență (negativă sau pozitivă) a întrebărilor scalelor. În concluzie, definim participanții cu scoruri foarte scăzute (critice) ca fiind acei participanți care se află sub percentila 6.7 a unei scale în cadrul acestui eșantion. În Tabelul 4 se poate găsi distribuția scorurilor critice pe subscalele chestionarelor 1-6 pe fiecare facultate în parte. De exemplu, la Facultatea de Arte și Design, din 48 de participanți, 12.5% au avut scoruri problematice pe subscala MSLQ_VI (i.e. valoarea intrinsecă)

Tabel 4. Procentul scorurilor critice pe subscalele chestionarelor în funcție de facultate

	N	MSLQ_ VI (%)	MSLQ AE (%)	MSLQ_ ANX (%)	MSLQ COG (%)	MSLQ AR (%)	SPQ IP (%)	SPQ IS (%)	SIS SEN (%)	SIS VAL (%)	RTQ REF (%)	RTQ CRIT (%)	COA COL (%)	COA FB (%)	APS (%)
FAD	48	12.5	4.16	8.3	6.25	6.25	6.25	2.08	4.16	4.16	4.16	8.3	10.4	8.3	12.5
FCBG	118	11.02	10.2	13.56	8.47	5.93	9.32	11.86	11.02	11.86	13.55	7.63	11.86	7.63	11.02
FD	71	4.22	4.22	4.22	12.67	5.6	5.6	1.4	0	2.8	8.4	9.85	7.04	5.6	8.4
FEEA	386	9.84	6.73	5.95	8.03	7.77	9.84	10.62	13.98	9.58	10.62	7.77	6.21	6.47	8.80
FEES	102	9.80	8.82	6.86	12.74	3.92	9.80	10.78	10.78	7.84	8.82	5.88	7.84	7.84	3.92
FF	22	9.09	9.09	9.09	13.63	13.63	13.63	4.54	4.54	9.09	9.09	22.72	9.09	13.63	27.27
FLIT	229	6.98	5.24	8.73	8.73	2.18	4.8	5.24	8.29	6.11	9.17	5.24	6.98	7.42	6.11
FMI	165	10.90	12.72	8.48	10.30	11.51	15.15	6.66	7.87	4.84	13.33	9.69	13.33	11.51	10.30
FMT	18	5.55	11.11	5.55	0	0	0	11.11	0	0	0	0	5.55	5.55	5.55
FSP	333	6.60	9.60	10.21	6.60	6.00	7.20	7.20	6.00	3.90	9.00	7.80	9.00	12.31	7.50
FPFC	110	7.27	7.27	10.00	8.18	7.27	9.09	9.09	8.18	5	10.00	7.27	8.18	10.00	11.81
Total	1602	8.55	9.17	9.05	8.55	6.42	8.67	7.99	8.86	6.55	9.98	7.67	8.48	8.86	8.67

N.B.: VI = valoare intrinsecă; AE= autoeficiența; ANX= anxietate de evaluare; COG = strategii cognitive; AR= autoreglare; IP= învățare de profunzime; IS= învățare de suprafață; SEN= menținerea interesului- sentiment; VAL= menținerea interesului – valoare; REF= gândire reflexivă; CRIT = gândire critică; COL = colaborare; FB = feedback; APS = procrastinare

Rezultate - predictorii ai abandonului școlar

Itemii chestionarelor au avut 2 tipuri de scale, anume Likert și dihotomice. Pentru itemii cu scale likert care intrau sub umbrela aceluiași predictor, au fost calculate scorurile totale, consistența internă și analizată distribuția datelor. Astfel, studenții aflați la M-1AS (abatere standard) de medie au fost evidențiați ca fiind în risc pe acel factor/predictor. Pentru scalele dihotomice (ex: pentru itemul *Faptul că nu beneficiazi de un loc de cazare în cămin poate reprezenta o piedică în continuarea studiilor universitare?*), studenții care au ales opțiunea DA au fost considerați ca fiind în risc. Astfel, pentru fiecare student s-a calculat în ce măsură acesta a obținut un punctaj “problematic” la un anumit predictor.

Etapa următoare a avut ca scop calcularea numărului total de factori evidențiați ca problematici pentru fiecare student. O nouă analiză descriptivă a fost realizată, pe baza distribuției datelor, respondenții fiind astfel împărțiți în 3 clase:

- Risc scăzut (0-1 predictorii la care studentul a obținut un punctaj problematic)
- Risc mediu (2 predictorii la care studentul a obținut un punctaj problematic)
- Risc ridicat (>2 predictorii la care studentul a obținut un punctaj problematic)

Tabel 5. Repartizarea numărului studenților pe grade de risc de abandon școlar

Facultate	Risc scăzut	Risc mediu	Risc ridicat
Arte și Design	46	14	5
Chimie, Biologie, Geografie	87	31	12
Drept	121	23	4
Economie și de Administrare a Afacerilor	334	119	46
Educație Fizică și Sport	48	14	8
Fizică	24	6	2
Litere, Istorie și Teologie	101	40	12
Matematică și Informatică	133	36	7
Muzică și Teatru	13	5	1
Sociologie și Psihologie	223	100	41
Științe Politice, Filosofie și Științe ale Comunicării	121	42	13
Total	1251	430	151

Dintre cei 1832 de studenți care au participat la testare, s-au observat următoarele:

- 151 (8,24%) de studenți au un risc ridicat de abandon
- 430 (23,47%) de studenți au un risc mediu de abandon
- 1251 (68,29%) studenți au un risc scăzut de abandon

Intervenții și recomandări propuse

Predictori ai succesului academic

Prin intermediul scalelor 1-6 au fost identificați acei studenți care au obținut scoruri foarte joase (critice) în legătură cu predictorii importanți pentru succesul academic. În acest sens pentru a oferi sprijin acestor studenți, se recomandă următoarele tipuri de intervenții: A) Intervenții pentru studenți – oferite de CCOC; B) Intervenții pentru cadre didactice – oferite de CDA. De asemenea, sprijinul acordat de către tutorii academici și cadrele didactice reprezintă un pilon important în combaterea abandonului universitar.

A) Intervenții pentru studenți

- Ședințe de consiliere individuală (doar prin invitație spre studenți).
- Webinare CCOC pentru creșterea nivelului de autoeficacitate și reducerea anxietății de evaluare.
- Monitorizarea și integrarea rezultatelor obținute în cadrul modulului I *Consiliere profesională și orientare în carieră*.
- Pentru declanșarea și menținerea interesului studenților, se recomandă webinare și/sau ateliere cu teme ce se concentrează pe dezvoltarea comportamentelor proactive și a competențelor esențiale pentru performanța profesională.
- Intervenții abordate în webinare și/sau ateliere, grupuri de lucru și exerciții pentru dezvoltarea reflecției critice în cadrul disciplinei *Consiliere profesională și orientare în carieră*.
- Intervenții personalizate în cadrul ședințelor de consiliere individuală și intervenții la nivel de grup prin intermediul webinarilor sau atelierelor cu tematici precum: procrastinarea, managementul timpului, modalități eficiente de învățare etc.

B) Intervenții pentru cadre didactice

- Vor fi organizate două tipuri de acțiuni de formare de scurtă durată pentru cadrele didactice universitare. Primul tip de activități va urmări să diminueze abordările didactice centrate pe conținut. Cele de-al doilea tip va viza dezvoltarea competențelor de proiectare și implementare de acțiuni didactice centrate pe activitatea studentului.
- Workshopuri de scurtă durată pentru cadrele didactice pentru a cunoaște metode și tehnici de stimulare a interesului pentru studiu.

- Workshopuri de scurtă durată pentru cadrele didactice menite să ofere acestora metode și tehnici de stimulare a reflecției și gândirii critice ale studenților.
- Workshopuri de scurtă durată dedicate cadrelor didactice universitare menite să dezvolte competențele didactice de organizare a activităților pe grupe și de oferire de feedback către studenți.

Predictori ai abandonului școlar

După cum s-a menționat anterior, prin intermediul acestui instrument a fost calculat numărul predictorilor la care un student a obținut un scor critic, realizându-se astfel 3 clase de risc: scăzut, mediu și ridicat. Intervențiile propuse vizează atât gradul de risc în general, cât și predictorii specifici în particular. În acest sens, pentru: A) clasele de risc și B) predictorii specifici (acolo unde este cazul), se propun următoarele intervenții:

A) Gradele de risc

- Risc scăzut - nu necesita intervenție
- Risc mediu - se recomandă monitorizarea performanței academice a studentului și semnalarea problemelor de către cadrele didactice și tutorii de an .
- Risc ridicat - se recomandă monitorizarea performanței academice a studentului/prezențele la activitățile didactice și semnalarea problemelor de către cadrele didactice și tutorii de an. Fiecare student în risc ridicat a fost contactat la momentul prezentării raportului de față de către un membru CCOC pentru programarea unei ședințe individuale.

B) Predictorii specifici

b1) Așteptările identificate în ceea ce privește viața de student.

- Principala intervenție vizează conștientizarea realității academice prin sesiuni de informare referitoare la procesul educațional, sesiuni oferite prin intermediul tutorilor de an.

b2) Factorii care au influențat alegerea programului de studii universitare.

- Se recomandă ședințe de consiliere individuală oferite de CCOC pentru a facilita asumarea deciziei privind traseul profesional, pe de-o parte, și stabilirea obiectivelor de scurtă și lungă durată, pe de altă parte. De asemenea, se recomandă sesiuni de informare cu privire la posibilitățile profesionale facilitate de tutorii academici/studenții tutori.

b3) Performanță școlară anterioară evaluată prin media obținută la examenul de bacalaureat.

- Se recomandă monitorizarea performanței academice a studentului și semnalarea problemelor de către cadrele didactice și tutorii de an înspre CCOC. Acest lucru se poate realiza în

prima etapă, după procesul de evaluare, iar pe parcursul semestrului prin evaluările formative. Cadrul formal este asigurat prin organizarea întâlnirilor de consultare a colectivelor de cadre didactice care predau la același program de studii (Hotărârea Senatului nr. 20 din data de 24.09.2020).

b4) Factori socio-economici ce pot influența traseul academic al studentului (background familial).

- Persoanelor al căror mediu de proveniență poate reprezenta un factor de risc pentru finalizarea studiilor universitare, se recomandă facilitarea integrării acestora prin participarea la grupurile de suport sau prin intervenții specifice abordate în ședințele de consiliere individuală oferite de CCOC.

b5) Statutul de angajat/dorința de a se angaja a studentului

- Oferirea listelor cu studenții identificați tutorilor de an în vederea monitorizării prezențelor. Ulterior, aceste liste pot fi analizate și evaluate în cadrul întâlnirilor de monitorizare a procesului educațional.

b6) Analiza obstacolelor percepute subiectiv care pot împiedica finalizarea studiilor universitare

- Studenții care vor răspunde la această întrebare deschisă vor fi invitați să participe la sesiuni de consiliere individuală oferite de CCOC cu scopul de a ameliora dificultățile identificate la nivel personal, cât și de a învăța strategii de coping eficiente.

Concluzii

Aplicarea chestionarelor prezentate a avut un dublu rol: pe de-o parte, evaluarea nivelului de dezvoltare a abilităților de învățare, iar pe de altă parte identificarea studenților care prezintă risc de abandon școlar. Prin acest raport s-a dorit oferirea unei viziuni generale asupra situației în care un eșantion reprezentativ de studenți înmatriculați în anul I (ciclul I de studii universitare) se află, atât din punct de vedere profesional, cât și din anumite puncte de vedere personale care pot influența traseul lor educațional. Chestionarele au fost adaptate de CDA și CCOC pentru a surprinde două categorii de predictorii esențiali în înțelegerea parcursului educațional, anume predictorii care vizează succesul academic și predictorii care vizează abandonul academic. Cele două categorii de chestionare au fost aplicate separat în perioada septembrie-octombrie 2021.

Din totalul de 4280 de studenți înscriși în anul I la toate programele de studii (ciclul licență) ale Universității de Vest din Timișoara, 1602 (37,42%) au răspuns la instrumentul care măsoară predictorii succesului academic, iar 1832 (42,80%) la cel care vizează predictorii abandonului universitar. Deși mai mult de jumătate dintre studenții anului I nu au răspuns cererii de completare

a celor două chestionare, numărul respondenților este îndeajuns de ridicat pentru a se putea trage concluzii generalizabile, fiind vorba de un eșantion reprezentativ în ambele cazuri. În sinteză, datele colectate arată faptul că peste 8% din studenții prezintă un grad mare de risc de abandon, în timp ce aproximativ 24% un grad mediu de abandon academic. Practic, aproximativ o treime din studenții UVT de anul întâi prezintă un grad semnificativ de risc de abandon academic. În ceea ce privește predictorii succesului academic, procentul studenților care au abilități scăzute oscilează între 0% și 22,72%. Spre exemplu, dacă nu găsim niciun student de la FMT cu scor critic în cazul capacităților de *autoreglare* (%), avem procente semnificative în cazul studenților FEEA în ceea ce privește menținerea interesului (13,98%) și a studenților FF în ceea ce privește abilitățile de *gândire critică* (22,72%) și tendința de *procrastinare* (22,27%).

Complementar acestui raport global realizat la nivel instituțional, menit să ofere o imagine de ansamblu, vor fi oferite decanatelor două rapoarte (CDA – privind predictorii ai succesului academic, respectiv CCOC – privind predictorii ai abandonului academic), realizate la nivelul programelor de studiu ale fiecărei facultăți din cadrul Universității de Vest din Timișoara. Aceste mini-rapoarte, însoțite de recomandări, reprezintă punctul de plecare în intervențiile prezentate anterior, astfel dorindu-se completarea acestui pas important în demersul de prevenire a abandonului universitar.

Anexe – Itemii chestionarelor

Itemii chestionarelor au fost incluse în două formulare care pot fi vizualizate aici, la cerere:

1.https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScghv_OKQtMcFvg3rxyda7jzSXff3hZ7feSzTou47h808ovaA/

2.<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSeaY-PUUsJQt1lTqA3g6IvWBjLiCpTknwSUOiF9vrPHpfmbeLg/closedform>

Referințe bibliografice

Aypay, A., Çekiç, O., & Boyacı, A. (2012). Student retention in higher education in Turkey: A qualitative study. *Journal of College Student Retention: Research, Theory & Practice*, 14(1), 91-116.

Aparicio-Chueca, P., Domínguez-Amorós, M., & Maestro-Yarza, I. (2021). Beyond university dropout. An approach to university transfer. *Studies in Higher Education*, 46(3), 473-484.

Araque, F., Roldán, C., & Salguero, A. (2009). Factors influencing university dropout rates. *Computers & Education*, 53(3), 563-574.

Archuleta, K. L., Dale, A., & Spann, S. M. (2013). College students and financial distress: exploring debt, financial satisfaction, and financial anxiety. *Journal of Financial Counseling and Planning*, 24(2), 50-62.

Biggs, J., Kember, D., & Leung, D. Y. (2001). The revised two-factor study process questionnaire: R-SPQ-2F. *British journal of educational psychology*, 71(1), 133-149.

Cantor, M. R. (2019). Retention of Long Island Millennials at a Suburban Community College: Are They College Ready?. *Journal for Leadership and Instruction*, 18(1), 36-41.

Edlin, A. S. (1993). Is college financial aid equitable and efficient? *Journal of Economic Perspectives*, 7(2), 143-158.

Hattie, J. (2012). *Visible learning for teachers: Maximizing impact on learning*. Routledge.

Habermas, J. (1970) Towards a theory of communicative competence, *Inquiry*, 13, whole issue.

Habermas, J. (1972) *Knowledge and Human Interests*, trans. J.J. SHAPIRO (London, Heinemann).

Habermas, J. (1974) *Theory and Practice*, trans. J. VIERTEL (London, Heinemann)

Joo, S. H., Durband, D. B., & Grable, J. (2008). The academic impact of financial stress on college students. *Journal of College Student Retention: Research, Theory & Practice*, 10(3), 287-305.

Kember, D., Leung, D. Y., Jones, A., Loke, A. Y., McKay, J., Sinclair, K., ... & Yeung, E. (2000). Development of a questionnaire to measure the level of reflective thinking. *Assessment & evaluation in higher education*, 25(4), 381-395.

Larsen, M. R., Sommersel, H. B., & Larsen, M. S. (2013). *Evidence on dropout phenomena at universities*. Copenhagen: Danish Clearinghouse for educational research.

Lassibille, G., & Navarro Gómez, L. (2008). Why do higher education students drop out? Evidence from Spain. *Education Economics*, 16(1), 89-105.

Linnenbrink-Garcia, L., Durik, A. M., Conley, A. M., Barron, K. E., Tauer, J. M., Karabenick, S. A., & Harackiewicz, J. M. (2010). Measuring situational interest in academic domains. *Educational and psychological measurement*, 70(4), 647-671.

McGhie, V. (2017). Entering university studies: identifying enabling factors for a successful transition from school to university. *Higher Education*, 73(3), 407-422.

Mezirow, J. (1981) A critical theory of adult learning and education, *Adult Education*, 32(1), pp, 3–24.

Mitchell, M. (1993). Situational interest: Its multifaceted structure in the secondary school mathematics classroom. *Journal of Educational Psychology*, 85, 424-436.

Pintrich, P. R. (1991). A manual for the use of the Motivated Strategies for Learning Questionnaire (MSLQ).

Rothblum, E. D., Solomon, L. J., & Murakami, J. (1986). Affective, cognitive, and behavioral differences between high and low procrastinators. *Journal of counseling psychology*, 33(4), 387.

Schiefele, U. (1991). Interest, learning and motivation. *Educational Psychologist*, 26, 299-323.

Schiefele, U. (2001). The role of interest in motivation and learning. In J. Collis & S. Messick (Eds.), *Intelligence and personality: Bridging the gap in theory and measurement* (pp. 163-194). Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum.

Schneider, M., & Preckel, F. (2017). Variables associated with achievement in higher education: A systematic review of meta-analyses. *Psychological bulletin*, 143(6), 565.

Specht, J., McGhie-Richmond, D., Loreman, T., Mirenda, P., Bennett, S., Gallagher, T., & Cloutier, S. (2016). Teaching in inclusive classrooms: Efficacy and beliefs of Canadian preservice teachers. *International Journal of Inclusive Education*, 20(1), 1-15.

Terenzini, P. T., Cabrera, A. F., & Colbeck, C. L. (1999, November). Assessing classroom activities and outcomes. In *FIE'99 Frontiers in Education. 29th Annual Frontiers in Education Conference. Designing the Future of Science and Engineering Education. Conference Proceedings (IEEE Cat. No. 99CH37011 (Vol. 3, pp. 13C1-19). IEEE.*

Tinto, V., & Cullen, J. (1973). *Dropout in Higher Education: A Review and Theoretical Synthesis of Recent Research*. Office of Education (DHEW).

Warburton, K. (2003). Deep learning and education for sustainability. *International Journal of Sustainability in Higher Education*.

Wolter, S. C., Diem, A., & Messer, D. (2014). Drop-outs from Swiss Universities: an empirical analysis of data on all students between 1975 and 2008. *European Journal of Education*, 49(4), 471-483.

Yockey, R. D. (2016). Validation of the short form of the academic procrastination scale. *Psychological reports*, 118(1), 171-179.